

Harmonija obraznih potez

DR. ANDREJ REPEŽ, SPECIALIST PLASTIČNE, REKONSTRUKTIVNE IN ESTETSKE KIRURGIJE, ASIST. PETER ZORMAN, SPECIALIST PLASTIČNE, REKONSTRUKTIVNE IN ESTETSKE KIRURGIJE

Nekatere obrazne poteze ljudje že ob prvem stiku pogosto povezujemo z značajskimi lastnostmi. Tako naj bi denimo majhna in slabo razvita brada označevala šibko in neodločno osebnost. Čeprav niso značajske lastnosti nič bolj povezane z obraznimi potezami kot na primer s horoskopom, je prvi vtis danes zelo pomemben pri vsakdanjih odnosih in na poklicni poti. V teoriji poznamo idealna razmerja med velikostjo obraznih delov – za vse krivine, kote in dimenzije obstajajo estetski ideali, tako za ženske kot za moške. Odstopanja ne pomenijo, da obraz ni lep, a s približevanjem tem merilom narašča verjetnost, da bo obraz privlačnejši več ljudem.

Obične nas približno enako številu moških in žensk, ki opazijo, da jih na njihovem obrazu pri pogledu od strani nekaj moti, ne vedo pa natančno, kaj bi to bilo. Praviloma so to mladi odrasli, ki so zaradi neskladnega obraznega profila 'upravičeno' nesrečni. Mnogi menijo, da je vzrok prevelik ali premajhen nos, a se pogosto izkaže, da je vzrok neustrezna projekcija brade. Izključiti moramo tudi nepravilno lego čeljusti in ugriz, kar zahteva drugačno zdravljenje pri čeljustnih kirurških. Spremembe, za katere se odločimo, morajo biti usklajene s preostalimi obraznimi potezami.

Ljudje praviloma ne želijo biti videti kot nekdo drug, po posegu želijo ohraniti svoje obrazne poteze, le izražene nekoliko lepše. Ob dobri kirurški izvedbi so popravki obraznega profila praviloma zelo uspešni – mnogi po operaciji prav zaživijo, saj se izboljšata njihova samopodoba in samozavest. Nekatera dekleta se začnejo pogumneje ličiti in oblačiti. Včasih se celosten osebni vtis tako izboljša, da so operirani in kontrolnih pregledih skoraj neprepoznani, pa je šlo 'le' za spremembo majhnega dela obličja. Redkejši so posamezniki, največkrat gre za mlajše narcisoidne moške, pri katerih izrazito nezadovoljstvo z lastnim nosom nerazumno odstopa od njegove resnične oblike. Obsedenost z videzom, odpor do delov telesa brez prave podlage in obsesivna želja po spremembi lahko nakazujejo ozadje globljih

čustvenih težav. Operacija v takšnih primerih nikakor ni prava rešitev.

Preoblikovanje nosu ali rinoplastika je razmeroma pogost poseg, ki ga opravimo z namenom korekcije pridobljenih ali prirojenih nepravilnosti nosu. Značilnosti, ki vplivajo na videz nosu, so zapisane v naših genih in se dokončno razvijejo v najstniških letih. Večina ljudi nas obišče, ker mislijo, da je njihov nos prevelik, kriv, premajhen, kljukast, orlovski, preširok, povešen, sploščen, nesorazmeren, z razcepljenim ali mesnatim vrškom in podobno. Pogoste so tudi težave z dihanjem zaradi ukrivljene nosne pregrade kot posledici

Ljudje praviloma ne želijo biti videti kot nekdo drug, po posegu želijo ohraniti svoje obrazne poteze, le izražene nekoliko lepše.

ca poškodb ali prejšnjih posegov.

Pri estetskih korekcijah nosu izboljšamo razmerja med posameznimi deli obraza in tako ustvarimo uravnotežen profil, kar je ključ do lepšega videza. Plastični kirurgi se ukvarjamo tudi z rekonstruktivno kirurgijo obraza ob poškodbah ali po odstranitvah tumorjev, ko nos preoblikujemo z nadomeščanjem tkiv. Glede kirurškega pristopa rinoplastike delimo na odprte in zaprte. Pri zaprtih so vsi rezi znotraj nosnic in na koži po operaciji ni videti nobene brazgotine, pri odprtih rinoplastikah pa zarezemo tudi v kožo med nosnicami. Prednost zaprtega pristopa je manjša oteklina nosu po operaciji in nevidne brazgotine. Odprto metodo uporabljamo za primere po hudih poškodbah, tudi pri sekundarnih operacijah po neuspelih posegih ali ko želimo popraviti vršek nosu. Slabost odprtega pristopa je daljše in hujše otekanje nosu po operaciji, končni rezultat z vsemi podrobnostmi pa je viden šele kakšno leto po operaciji. Med nosnicami je vidna tanka brazgotina, ki sčasoma zbledi in je komaj opazna. Oba pristopa lahko naredimo v splošni ali lokalni anesteziji, a je za večje korekcije udobnejša splošna anestezija.

Povečava brade ali mentoplastika je morda javnosti manj znana kot drugi estetski posegi, a gre za dokaj rutinsko operacijo z lepimi rezultati. Oblika in velikost brade pomembno vplivata na skladnost in videz obraznega profila in določata, kako velik oziroma majhen je videti nos. Sočasna korekcija včasih prinese mnogo več kot le seštevek posameznih posegov, saj tako dosežemo boljšo skladnost obraznega profila.

Brado lahko povečamo na več načinov – pri manjših pomanjkljivostih lahko za povečanje uporabimo polnila (hialuronsko kislino ali lastno maščevje), ali pa vstavimo posebne vsadke za brado. Največkrat se skupaj s pacientom odločimo za vsadek, saj lahko z njim dobro in trajno izboljšamo stanje. Vsadki so različnih oblik in velikosti, večina ima obliko črke U. Če želimo povečati stransko projekcijo brade, izbiramo vsadke z visokim osrednjim delom, če hočemo brado tudi razširiti, imajo vsadki poudarjena

na oba stranska dela. Vstavitev vsadka za brado opravimo v lokalni anesteziji. Namestimo ga v tesen žep, ki ga oblikujemo med spodnjo čeljustnico in pokostnico, skozi ustno votlino ali pa skozi rez v gubi pod brado. Pogosto povečanje brade z vsadkom svetujemo tudi pacientom, ki pridejo na dvig obraza. S staranjem prihaja do zmanjševanja (atrofije) kostnega skeleta obraza, kar povzroča povešanje mehkih struktur in vtis staranja. Poudarjena brada je povezana z mlajšim videzom in pomaga napeti kožo na vratu. Brado lahko tudi zmanjšamo in preoblikujemo s korekcijo spodnje čeljusti, pri kateri odstranimo želeni del kosti, tako da dobi lepšo obliko.

Zavedati se moramo, da po svetu hodi le malo ljudi s popolno uravnoteženimi in skladnimi obraznimi potezami. Večina ljudi odstopanja, kot so štrleč nos ali slabo razvita brada, sprejme kot del identitete, drugi se s tem nikakor ne morejo sprijazniti. Zaradi tega lahko trpita njihova samozavest in kakovost socialnih stikov. Plastična kirurgija je v zadnjih desetletjih močno napredovala in nam danes omogoča varno in učinkovito rešitev večine takšnih osebnih stisk. ■